

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 326/2010-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. septembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. D. B., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a porušenie zákazu diskriminácie podľa čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 244/2005, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. D. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. mája 2010 doručená sťažnosť MUDr. D. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a porušenie zákazu diskriminácie podľa čl. 14 dohovoru postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 244/2005 (ďalej len „namietané konanie“).

Sťažovateľ okrem iného uviedol:

„Žaloba 19 C 244/2005 bola podaná dňa 05. 12. 2005. Súd nevykonal za celú dobu žiaden úkon, iba pripojil vyšetrovací spis ORP-18-PP-2-2002. Predseda Okresného súdu konštatoval prietahy v konaní v Spr. 2017/06 zo dňa 06. 10. 2006. Predseda Krajského súdu Bratislava konštatoval prietahy v konaní v Spr. 2227/07 zo 16. 08. 2007. Prietahy však neboli odstránené a pokračujú nad'alej.

Zákonná sudkyňa rozhodla vo veci samej rozsudkom 19 C/244/2005-138 bez dokazovania, bez vyhodnotenia dôkazov a samozrejme chybné, proti obsahu súdneho spisu a za účelom ochrániť sudcov.

To však zákon zákonnej sudkyňi neumožňuje. Sudkyňa M. je nečinná vo veci 19 C/244/2005, ale pritom vo veciach podaných v roku 2009 koná, čím porušuje základné právo garantované čl. 14 – dohovoru – zákaz diskriminácie, a to robí vo veľkom...

Ide o jednoduché konanie a príčinou prietahov sú subjektívna neochota sudkyne konať, ktorá ignoruje predsedov súdov. Koná svojvoľne a pácha trestnú činnosť podľa § 326 Tr. z. ods. 1 písm. a) b) c) ods. 3 písm. c) – marí alebo sťažuje uplatňovanie základných práv a slobôd. rovnako pácha trestný čin § 344 Tr. z. marenie spravodlivosti, a to len preto, aby ochránila sudcov z Prešova, ktorí rozhodovali z falsifikátu – vyjadrenia stržm. A. Š., ktoré je podpísané sfalšovaným podpisom, nejde o podpis A. Š.

Prietahy trvajú 4-roky a 5-mesiakov.

Sťažovateľ žiada o ustanovenie advokáta na konanie pred Ústavným súdom z dôvodu: bude úspešný, nemá žiaden príjem, žije na dlh, je plne invalidný od roku 2001, je nositeľom ŤZP od roku 2003, nemá možnosť zárobku, žije v byte – ktorý pod hrozbou dražby pre platobnú neschopnosť.“

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„II.A. Okresný súd Bratislava I v konaní 19 C/244/2005 porušuje základné práva D. B. garantované čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 a čl. 14 medzinárodného dohovoru.

II.B. Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje Okresnému súdu Bratislava I vo veci 19 C/244/2005 konať bez ďalších prieťahov.

II.C. Ústavný súd prikazuje Okresnému súdu Bratislava I zaplatiť D. B. primerané zadosťučinenie vo výške 20.000 EUR v lehote 15 dní od dňa doručenia nálezu Ústavného súdu. V prípade omeškania môže D. B. žiadať aj úroky z omeškania vo výške 17.6 % z dlžnej sumy od dňa povinnosti zaplatiť do zaplatenia.

II.D. Okresný súd Bratislava I je povinný zaplatiť trovy advokáta zastupujúceho D. B. v lehote 15 dní od dňa doručenia Nálezu.

II.E. Ústavný súd Slovenskej republiky podáva podnet na trestné konanie proti sudkyňi JUDr. Z. M. za zneužívanie právomoci verejného činiteľa a marenia spravodlivosti § 326, § 344, keď ani opakovane konštatované prieťahy v konaní neviedli k ich odstráneniu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že postupom okresného súdu v namietanom konaní došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože okresný súd bol nečinný dlhú dobu.

Sťažovateľ súčasne namieta aj porušenie zákazu diskriminácie podľa čl. 14 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných týmto dohovorom sa musí zabezpečiť bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby

tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže preto vyplývať aj z toho, že sťažovateľ namieta porušenie uvedených práv v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už okresný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 184/06, I. ÚS 215/09).

1. Pokiaľ sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v namietanom konaní, ústavný súd poukazuje na svoju predchádzajúcu judikatúru (napr. IV. ÚS 37/02, III. ÚS 109/03), podľa ktorej sa ochrana základnému právu vrátane základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

V sťažnosti je oddelený petit od jej ostatných častí. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy). V danom prípade sťažovateľ za porušovateľa svojich práv označil okresný súd. V čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už vo veci sťažovateľa prebiehalo konanie na Krajskom súde v Bratislave (ďalej len „krajský súd“), proti ktorému sťažnosť nesmeruje.

Ústavný súd sa nezaoberal možným porušením základného práva sťažovateľa iným orgánom verejnej moci (iným všeobecným súdom), a to z dôvodu už spomínanej viazanosti návrhom podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Konanie pred ústavným súdom je navyše ovládané princípom dispozitívnosti, ktorý vylučuje, aby ústavný súd zapájal do konania o sťažnosti iný všeobecný súd bez výslovného návrhu sťažovateľa.

V okolnostiach danej veci rozhodol okresný súd o žalobe sťažovateľa rozsudkom sp. zn. 19 C/244/2005 z 23. októbra 2008 a v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už vo veci samej nekonal.

Ústavný súd z predkladacej správy zo zapožičaného súvisiaceho súdneho spisu zistil, že predmetný spis bol s odvolaním sťažovateľa proti označenému prvostupňovému rozsudku predložený krajskému súdu 23. apríla 2009 (ktorým je vedená pod sp. zn. 14 Co 142/2009) a ktorý do predbežného prerokovania sťažnosti o odvolaní sťažovateľa ešte nerozhodol. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že okresný súd rozhodnutím vo veci a jej odstúpením krajskému súdu (v dôsledku podaného odvolania) v čase, keď mu bola doručená sťažnosť, t. j. 7. mája 2010, vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie stavu právnej neistoty sťažovateľa, a preto už nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konania, prípadne priet'ahy v ňom, a teda nemohol už ani porušovať sťažovateľom označené práva. Na základe uvedeného ústavný súd so zreteľom na podstatu a účel základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) dospel k záveru, že sťažnosť podaná proti postupu okresného súdu, tak ako je vymedzený v sťažnosti, je v tejto časti zjavne neopodstatnená, a preto ju ústavný súd v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z uvedeného dôvodu odmietol.

2. Sťažovateľ namietal v postupe okresného súdu bez bližšieho a najmä dostatočného odôvodnenia aj porušenie čl. 14 dohovoru (zákaz diskriminácie). Keďže ústavný súd nemohol považovať za dostatočné odôvodnenie strohé konštatovanie sťažovateľa, že zákonná sudkyňa v namietanom konaní je nečinná, „*ale pritom vo veciach podaných v roku 2009 koná*“, a keďže sťažnosť okrem uvedeného neobsahovala žiadne iné konkrétne

argumenty vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 14 dohovoru, ústavný súd uzavrel, že sťažnosť je potrebné aj v tejto časti odmietnuť z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

3. Sťažovateľ napokon uviedol, že „*podáva podnet na trestné konanie proti sudkyňi JUDr. Z. M. za zneužívanie právomoci verejného činiteľa a marenie spravodlivosti § 326, § 344, keď ani opakovane konštatované prieťahy v konaní nevedli k ich odstráneniu*“.

Ústavný súd konštatuje, že v rámci konania o sťažnosti fyzickej osoby podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je oprávnený posudzovať trestnú zodpovednosť sudcov všeobecných súdov za konanie spojené s výkonom ich funkcie ani rozhodovať o zbavení sudcovskej imunity v súvislosti s trestným stíhaním sudcov.

Ústavný súd je štátnym orgánom (nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti) a jeden zo základných princípov právneho štátu, ktorý je pozitívne zakotvený v čl. 2 ods. 2 ústavy, vyjadruje, že štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Ústavný súd sa preto musí dôsledne riadiť vymedzením svojich právomocí vyplývajúcich z čl. 125 a nasledujúcich ústavy a ďalej konkretizovaných v zákone o ústavnom súde a nemôže sa zaoberať podaniami, ktorými sa fyzické osoby domáhajú niečoho, čo podľa ústavy a zákona o ústavnom súde nemôže prerokúvať a rozhodnúť.

Na základe uvedeného ústavný súd uzavrel, že sťažnosť je potrebné v tejto časti odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

Ústavný súd nad rámec odôvodnenia poznamenáva, že trestné stíhanie a vzatie do väzby sudcu môže prebiehať iba za predpokladu, že ústavný súd dá na základe žiadosti príslušného orgánu na takýto postup svoj súhlas (§ 74e zákona o ústavnom súde), pričom sťažovateľ ako fyzická osoba nie je na podávanie uvedených návrhov aktívne procesne legitimovaný.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa vrátane posúdenia žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov na konanie pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. septembra 2010